

Vanskelige spørsmål og svar

Innhold

KLIMA, MILJØ OG SAMFERDSEL	3
Hva skal vi gjøre med alle arbeidsplassene i oljebransjen om Venstre stanser oljeletinga?	3
Hvorfor stemme Venstre og ikke MDG?	4
Hvorfor vil ikke Venstre sette en sluttdato for norsk oljeproduksjon?	4
Hvorfor satt Venstre i en regjering som åpnet rekordmange oljefelt dersom klima er så viktig for oss?	5
Elektrifisering av sokkelen	5
Hvorfor var Venstre med på oljeskattepakken i Stortinget?	5
Kjernekraft	6
Hvorfor er Venstre for mer rovdyr i norsk natur?	7
Er Venstre for vindkraft på land?	7
Klimatoll	7
Redusere investering i olje- og gasselskap	7
Grunnlovsfeste allemannsretten	8
Naturvern	8
Arealavgift nedbygging natur	8
Nasjonale urbane byparker	8
Hvorfor er Venstre for bompenger?	8
Hvorfor er Venstre for fordeler for elbiler?	9
Hvorfor er Venstre for å bygge store miljøfiendtlige motorveier?	9
Makspris på månedskort	9
Nord-Norgebane	10
Nullutslippskrav til cruisetrafikk langs hele norskekysten	10
Omlegging av flypassasjeravgiften	10
Taxfree-ordningen	10
UTDANNING	10
Kva skjedde med det gamle lærarpartiet Venstre?	10
Kva skil Venstre og Høgre i skulepolitikken?	11
Hvorfor vil Venstre redusere fellesfag i videregående?	11
Hva mener Venstre om skjermbruk i skolen?	11
Hvorfor vil Venstre “avskilte” lærerne?	12

Hvorfor vil Venstre stenge ute lærere som ikke har 4 i matte fra lærerutdanningene?	12
Hva vil det si at Venstre vil innføre barnehagegaranti?	13
Hvorfor vil ikke Venstre ha skolemat?	13
Vil Venstre bygge flere barnehageplasser i særlig de store byene?	13
UTENRIKS OG FORSVAR	13
Hvorfor er Venstre blitt krigshissere/Kan ikke Venstres iver etter å gi våpen til Ukraina føre til at Putin eskalerer krigen?	13
Kan ikke Norges støtte til Ukraina gjøre at Norge hisser på seg Russland?	14
Hvorfor vil Venstre at Norge skal bli med i EU – vil det ikke være en katastrofe for landbruket og fiskerinæringen?	14
Hvorfor vil Venstre stenge havnene for russiske båter?	14
JUSTIS	14
Hvorfor sørget ikke Venstre for å inkorporere CRPD-konvensjonen (for folk med nedsatt funksjonsevne) i norsk lovverk?	15
Hvorfor mener Venstre at PST ikke skal ha mulighet til å overvåke norske borgere på internett?	15
Hvorfor var Venstre i regjering med på å gjennomføre den upopulære politireformen?	16
Har ikke Venstre gjennom ABE-reformen vært med på å skape den krisen vi nå ser i kriminalomsorgen?	17
FAMILIE OG KULTUR	17
Hvorfor gjennomførte Venstre en tredeling av foreldrepermisjonen i regjering?	17
ARBEID OG SOSIAL	18
Hvorfor vil Venstre kutte i sykelønnsordningen?	18
Hvorfor er Venstre for privatisering og velferdsprofitører?	20
Hvorfor hater Venstre fagforeninger?	20
Hvorfor vil Venstre redusere fagforeningsfradraget?	21
Hvorfor ønsker Venstre flere midlertidige stillinger?	21
Hva mener Venstre om 0-timerskontrakter?	22
Hvorfor vil ikke regjeringen stramme inn reglene for bemanningsbransjen?	22
Hvorfor vil Venstre kutte i AAP?	22
HELSE OG OMSORG	23
Hvorfor vil Venstre utvide abortloven?	23
Hvorfor var Venstre med på å stramme inn abortloven i regjering og hva blir konsekvensene?	23

Hvorfor vil Venstre privatisere helsevesenet?	24
Hvordan vil Venstre styrke barselomsorgen?	25
Hvordan skal Venstre jobbe for bedre folkehelse?	25
Hvorfor vil ikke Venstre gjeninnføre sukkeravgiften?	25
Hva er Venstres løsning på helsepersonellkrisen?	25
RUSPOLITIKK	25
Hvorfor vil Venstre avkriminalisere narkotika?	26
Hvorfor vil Venstre legalisere cannabis?	26
Er ikke Venstre bekymret for den økende kokainbruken blant unge? Og er ikke det en konsekvens av rusreformen?	26
KOMMUNAL OG INNVANDRING	26
Hvorfor er Venstre for tvangssammenslåing av kommuner?	26
Hvorfor gjennomførte Venstre regionreformen?	27
Hvorfor er Venstre for sentralisering?	27
Hvorfor lar Venstre FrP få styre innvandring- og asylpolitikken?	28
FINANS- OG NÆRINGSPOLITIKK	28
Hvorfor vil Venstre redusere skatten for de aller rikeste?	28
Hvorfor var Venstre med på et forlik om regjeringen om lakseskatt?	28
Kvifor vil ikke Venstre auka fagforeiningsfrådraget?	29
Hvordan er Venstre sin næringspolitikk bedre enn H/Ap sin?	29
ANDRE VANSKELIGE SPØRSMÅL	29
Hvorfor gikk Venstre i regjering med Frp, når dere sa noe annet før valget i 2017?	29
Hvorfor ville ikke Venstre i regjering med Ap i stedet?	30
Er en stemme til Venstre en stemme på FRP?	30

KLIMA, MILJØ OG SAMFERDSEL

Hva skal vi gjøre med alle arbeidsplassene i oljebransjen om Venstre stanser oljeletinga?

Samtidig som Høyre har et ensidig fokus på økonomi og arbeidsplasser, og MDG har et ensidig fokus på klima- og miljø, så vil Venstre skape flere grønne arbeidsplasser samtidig som vi kutter utslipp.

Klimakrisen betyr at det er en nødvendighet å stanse letingen etter enda mer olje. Men det betyr ikke at vi ikke skal se mulighetene i det grønne skiftet. Fordi det grønne skiftet gir oss en unik mulighet til å se fremover, og legge til rette for det som skal være de moderne, grønne næringene i Norge de neste tiårene.

Oljenæringen har vært en dominerende næring i norsk økonomi over lengre tid. Det er usannsynlig at alle arbeidsplassene fra denne næringen vil kunne erstattes med en annen slik giganæring. Det som er viktig er derfor at Staten spiller på lag med næringslivet. Venstre vil derfor sikre stabile rammevilkår for det norske bedrifter, redusere skattene og i større grad stimulere til at folk kan skape sin egen arbeidsplass.

Oljebransjen består i stor grad av fagfolk med høyt kunnskaps- og utdanningsnivå. Denne kompetansen er en kjemperessurs for Norge, og vi vil bruke den til å utvikle de neste store grønne industrieventyrene. Norge har ressurser og kompetansen til å bli verdensledende innenfor flere næringer som har potensialet til å bli meget lønnsomme eksportnæringer for Norge.

Dessverre ser ikke dagens regjering verdien i verken utslippskutt eller å skape arbeidsplasser. For etter bare to år i regjeringskontorene har Arbeiderpartiet og Senterpartiet klart å gjøre det billigere å forurense og dyrere å skape arbeidsplasser. Denne trenden må vi snu, og da trenger vi Venstre ved makten.

Hvorfor stemme Venstre og ikke MDG?

Fordi Venstre ser ikke bare problemene, men også mulighetene i det grønne skiftet.

Venstre tar klimautfordringene på dypeste alvor, og kjemper for å kutte utslipp samtidig som vi skaper flere grønne arbeidsplasser. Istedenfor å drive en klimapolitikk mot næringslivet, er vi opptatt av et godt samspill mellom bedrifter, forskningen og det offentlige for å utforme nye løsninger og kutte klimagassutslipp.

Mens MDG stort sett bare står på utsiden og klager, tar Venstre ansvar og sørger for at vi faktisk får gjennomført den klimapolitikken vi står for. Mens Venstre satt i

regjering fikk vi gjennomslag for å verne LoVeSe, innføringen av elbilfordeler og en historisk investering i kollektivtransporten. Utslippene gikk ned hvert eneste år Venstre styrte landet, og derfor haster det at vi igjen får en hånd på rattet.

Hvorfor vil ikke Venstre sette en sluttdato for norsk oljeproduksjon?

Å avvikle norsk petroleumsnæring er en svært stor omstilling for Norge. Det er snakk om ca. 200.000 arbeidsplasser, og en betydelig inntekt for den norske stat. Venstre er opptatt av at denne omstillingen skal skje på en ordentlig måte, og vi arbeider for å skape nye grønne arbeidsplasser som kan erstatte oljenæringen.

Venstre mener derfor at det neste steget bør være å stanse oljeleting og tildelingen av nye lisenser til olje- og gassutvinning. Samtidig skal vi legge ressurser i å utvikle de neste grønne næringene. Slik begynner vi for alvor på omstillingen fra et fossilt til et fornybart samfunn.

Oljenæringen har vært en dominerende næring i norsk økonomi over lengre tid. Det er usannsynlig at alle arbeidsplassene fra denne næringen vil kunne erstattes med en annen slik giganæring. Det som er viktig er derfor at Staten spiller på lag med næringslivet. Venstre vil derfor sikre stabile rammevilkår for det norske bedrifter, redusere skattene og i større grad stimulere til at folk kan skape sin egen arbeidsplass.

Oljebransjen består i stor grad av fagfolk med høyt kunnskaps- og utdanningsnivå. Denne kompetansen er en kjemperessurs for Norge, og vi vil bruke den til å utvikle de neste store grønne industrieventyrene. Norge har ressurser og kompetansen til å bli verdensledende innenfor flere næringer som har potensialet til å bli meget lønnsomme eksportnæringer for Norge.

Dessverre ser ikke dagens regjering verdien i verken utslippskutt eller å skape arbeidsplasser. For etter bare to år i regjeringskontorene har Arbeiderpartiet og Senterpartiet klart å gjøre det billigere å forurense og dyrere å skape arbeidsplasser. Denne trenden må vi snu, og da trenger vi Venstre ved makten.

Hvorfor satt Venstre i en regjering som åpnet rekordmange oljefelt dersom klima er så viktig for oss?

Det er Stortinget som bestemmer hvilke oljefelt som skal åpnes. Og det åpnes da så mange oljefelt som flertallet på Stortinget stemmer for.

Som medlem av regjeringen fikk Venstre likevel store gjennomslag på hvor det *ikke* skal letes etter olje. På grunn av Venstre er Lofoten, Vesterålen, Senja, Jan Mayen, iskanten, Skagerak og Mørefeltene vernet for oljevirkosomhet i denne stortingsperioden. Dette er spesielt sårbare områder. Venstre fikk også på plass et større fokus på miljøfaglige råd og klimarisiko. Dette betyr at ved oljeleting eller -utvinning skal miljøkonsekvenser tillegges stor vekt.

I tillegg er det viktig for Venstre at klimarisiko vurderes. Når fornybar energi blir billigere og olje og gass gradvis fases ut. Det har blant annet Europa stort fokus på. Det betyr at etterspørsel etter olje vil reduseres. Det er viktig for Venstre at dette blir tatt på alvor, og at det ikke settes i gang oljeproduksjon på nye felt som vil gi lav inntekt. Venstre er opptatt av at Norge trapper ned oljevirkksomheten på en fornuftig måte. Samtidig på eksisterende oljevirkksomhet utføres på en mest mulig miljøvennlig måte. Derfor har vi sørget for at oljeplattformer blir elektrifisert, fremfor at de drives av fossil energi. Vi er også for elektrifisering av sokkelen, økt bruk av karbonfangst og -lagring på sokkelen, og utbygging av havvind i tilknytning til petroleumsnæringen.

I kampen for å redusere oljeleting, fikk Venstre til mye. Det er ingen hemmelighet at vi ønsket større vern enn vi fikk til i regjering, og en reduksjon i leting. Dessverre hadde vi ikke flertall for dette, hverken i regjering eller på Stortinget. Vi er stolte av det vi fikk til, vern av LoVeSe hadde aldri skjedd uten Venstre i regjering. Vi fikk også på plass endringer i oljeskatten på tampen av regjeringsperioden.

Elektrifisering av sokkelen

Venstre er positive til elektrifisering av sokkelen, rett og slett fordi det vil være umulig å nå Norges klimamål uten.

Utvinnningen av olje og gass står i dag for 25% av Norges totale utslipp. Gjennom klimaavtalen med EU er Norge juridisk forpliktet til å halvere utslippene våre innen 2030. Det betyr at vi kun har 6,5 år på oss. Uten noen form for elektrifisering vil dette målet bli umulig å nå.

Venstre har likevel stått på for at klimatiltakene på norsk sokkel skal bestå av annet enn bare elektrifisering. Vi ønsker både utbygging av havvindparker i tilknytning til oljeinstallasjonene, og vi er det partiet som er mest positive til bruk av karbonfangst- og lagring.

Elektrifiseringen av oljeinstallasjoner er et veldig vanskelig dilemma. Uten noen form for elektrifisering når vi ikke klimamålene våre, samtidig kan vi ikke elektrifisere alle oljefelt uten å gå tom for strøm. Svaret er likevel at man ikke kan være ensidig positiv, eller ensidig negativ til elektrifisering. I Venstre er vi positive til elektrifisering, men mener at vi likevel må vurdere hvert enkelt prosjekt. For eksempel så har Venstre nylig stått i front for at det skulle installeres karbonfangst- og lagring på gassanlegget på Melkøya istedenfor elektrifisering.

Hvorfor var Venstre med på oljeskattepakken i Stortinget?

Pandemiens ankomst til Norge sammenfalt med en lav oljepris som følge av en priskrig mellom Russland og Saudi-Arabia. Lav oljepris og stor usikkerhet i bransjen gjorde at

potensielt lønnsomme prosjekter ikke kunne videreføres uten endringer i skatteregimet for næringen.

Regjeringen Venstre var en del av leverte en balansert pakke til Stortinget for å løse disse utfordringene, men ble der prutet opp av Ap, Sp og Frp. Pakken som til slutt ble vedtatt gikk langt utover regjeringens eget forslag.

Et bredt flertall på Stortinget ba regjeringen komme tilbake til dem med et forslag til krisepakke for oljenæringen. For Venstres del var det avgjørende å være med på å utforme den pakken et flertall (inkludert vårt eget parti) på Stortinget støttet. Vi var opptatt av at pakken ikke skulle skyve for mye økonomisk ansvar over fra næringen til skattebetalerne, og at pakken skulle komme med sterke føringer til omstilling og rettet inn mot leverandørindustrien, en helt avgjørende næring for det grønne skiftet. Vi fikk gjennomslag for at endringene i skatteregimet også gjorde det nødvendig og å lansere en grønn krisepakke med tiltak for å øke fornybar verdiskaping i Norge.

Våre foreslåtte endringer gjorde at friinntekten for næringen ble redusert fra 5,2 prosent per år de første fire årene til 10 prosent det første året. Dette gjelder for investeringskostnader selskapene pådrar seg i 2020 og 2021, og for investeringer som er omfattet av planer (PUD/PAD) som er innlevert innen utgangen av 2021 og godkjent innen utgangen av 2022, og frem til produksjonsstart. Endringene vil ikke gjelde for investeringskostnader som selskapene pådrar seg etter 2024.

Dette var en avgrenset krisepakke som ikke skal ha effekt på prosjekter utover 2024.

Samtidig fikk vi på plass noen gode vedtak om å blant annet kutte klimagassutslippene på

MDG og SV gikk tidlig fra forhandlingene og ville ikke være med på det som til slutt ble et bredt forlik. Det gjorde at Venstre var eneste miljøparti som satt igjen rundt bordet når avtalen ble framforhandlet. Det gjorde at på rødgrønn side fikk Ap og Sp fritt spillerom til å kreve bedre vilkår for oljenæringen. Vi viste at vi er partiet som deltar og utgjør en forskjell, men som ikke forlater et forhandlingsrom så lenge vi kan oppnå positive resultater for miljø

og klima.

Venstre har foreslått å utvikle denne skattepakken før tiden i Stortinget med begrunnelse om at dette åpenbart var en for raus pakke for næringen. Det har vi ikke fått flertall for.

Vi har programfestet at vi vil utvikle leterefusjonsordningen, begrense friinntekten og redusere ekstra rentefradrag og avskrivningsregler slik at det er selskapene som tar risikoen.

Dette er en naturlig konsekvens av å ikke ville åpne for nye leteprosjekter på norsk sokkel.

Kjernekraft

Venstre har lagt seg på en moderat linje når det gjelder kjernekraft.

Venstre støtter videre forskning og utredninger knyttet til om det har noe for seg å bygge ut kjernekraft i Norge i dag. Det er tydelig at kjernekraft må være en del av den nordiske energimiksen fremover.

For øyeblikket er forutsetningene for en norsk kjernekraftutbygging ikke helt på plass. Utfordringer knyttet til avfallshåndtering, finansiering av utbygging og en prematur SMR-teknologi er hindringer som Venstre ønsker å arbeide for å løse.

Frem til disse utfordringene er løst, er det viktig at vi bygger ut andre former for fornybar energi. Vi må senke strømprisene og samtidig kutte klimagassutslipp. Det forutsetter et behov for mer av alle former for fornybar energi. Venstre ønsker derfor å bygge ut mer vindkraft, havvind og sol-energi i Norge.

Hvorfor er Venstre for mer rovdyr i norsk natur?

Flere av rovdypene som lever i Norge er utrydningstruet. Norge har et ansvar for å ta vare på disse artene, både gjennom Bernkonvensjonen og Naturmangfoldsloven.

Ulven er et eksempel på en utrydningstruet art som naturlig hører hjemme i norsk natur. Likevel er dagens regjering tidenes mest rovdyrfiendtlige regjering, de har foreslått å redusere bestandsmålene for ulv og brunbjørn og har ved flere anledninger gitt tillatelse til felling av ulv inne i ulvesonen.

Venstre mener samfunnet har et ansvar for å ta vare på våre utrydningstruede arter. Vi vil derfor øke bestandene av ulv, bjørn, gaupe og jerv og følge naturfaglige anbefalinger for å sikre levedyktige bestander av alle rovdypene.

Er Venstre for vindkraft på land?

Vindkraft er avgjørende for at vi skal nå klimamålet og klare å gjennomføre omstillingen Norge skal gjennom. Økt elektrifisering er avgjørende for at vi skal få til dette.

Vindkraft kan ha negative konsekvenser og må ikke komme i konflikt med viktige naturverdier. Utbyggingen må ta hensyn til natur, fiske, dyreliv og behovene til lokalbefolkningen, som må kompenseres. Vi ønsker at vindkraft skal skattlegges slik at kommunene får sin del av inntekten vindkraften genererer. På land må det være en plan for tilbakeføring av områdene til natur. Utbyggingen må ta hensyn til samiske interesser og lokaldemokratiet.

Venstre er for vindkraft på land, men vi er ikke for alle prosjekt. Vi er for eksempel mot Daavvi vindkraftverk i Finnmark, som er aktuelt nå.

Klimatoll

Venstre er for en felles-europeisk klimatoll på varer som ikke allerede er tilstrekkelig priset med tanke på utslipp. Norsk industri er bekymret for at en EU-toll vil føre til bortfall av tiltak for å hindre karbonlekkasje, gratis klimakvoter og CO₂-kompensasjon, kuttes ut. Venstre vil se sammenhengen mellom næringspolitikk og klimapolitikk. Kan dere da gå inn for en klimatoll som gir norsk industri et svekke konkurransegrunnlag?

Det viktigste for oss er at flere varer blir priset med tanke på utslipp. Norge kan ikke finne frem til en særløsning her, derfor er vi i Venstre opptatt av å være med på å utforme en europeisk klimatoll på en måte som ikke svekker grønn omstilling i Norge. Regjeringen har allerede henvendt seg til EU om bekymringene til norsk industri, og de tar vi selvsagt også på alvor.

Redusere investering i olje- og gasselskap

Venstre vil at Oljefondet skal selge seg videre ned i olje- og gasselskap. Hittil har dere bare ekskludert produsenter av råolje. Schanke-utvalget som nylig leverte sin klimarisikorapport mener at aktivt eierskap er et bedre virkemiddel enn nedsalg for å styrke norsk klimarisiko. Tar Schanke feil?

Nei, aktivt eierskap er kjempeviktig. Grunnen til at vi ikke gikk for alle oljeselskap, men definerte det som de som kun drev med råoljeutvinning var at vi ikke ville ut av alle energiselskap som også driver med olje- eller gassutvinning. Da er det viktigere å påvirke dem. Allikevel ser vi at Oljefondet må investere mer i nullutslippsnæringer for å redusere sin egen klimarisiko. Derfor vil fondet på sikt selge seg mer ut av olje- og gassnæringen, slik vi og har programfestet.

Grunnlovsfeste allemannsretten

Dere vil grunnlovsfeste allemannsretten, men når det sist ble stemt over i Stortinget var Venstre delt i om dere ville grunnlovsfeste eller ikke. Er det nødvendig å grunnlovsfeste?

Vi er tydelige på det i programmet vårt, og det er for å ta vare på helt nære naturopplevelser for barn og familier.

Naturvern

Dere vil verne 30 prosent av all norsk natur. Er det i det hele tatt mulig?

Det er et ambisiøst mål, men det svarer ut vår internasjonale forpliktelse om å verne 30 prosent av klodens natur. Vi har prioritert naturvern de årene vi har vært i regjering, og kommer til å fortsette med det.

Arealavgift nedbygging natur

Dere går inn for en arealavgift på nedbygging av natur. Er ikke dette egentlig bare en tillatelse til å bygge ned natur, så lenge man har penger til det?

Akkurat som vi priser klimautslipp må vi prise naturnedbygging. Slik at vi skaper insentiver for vern. Dette vil stimulere til mer effektiv arealbruk på for eksempel hyttefelt.

Nasjonale urbane byparker

Dere sier dere vil opprette nasjonale urbane byparker. Hva er egentlig dette? Har vi ikke nok parker fra før?

Flere vil bo i byer og det gjør at presset på nærnatur i byområdene øker. Vi mener det er viktig å bevare mer natur nær der folk bor, slik at de slipper å legge ut på lange turer for å se litt grønt. I Finland har de egne urbane nasjonalparker, og det vil vi også innføre her.

Hvorfor er Venstre for bompenger?

Venstre mener ikke bompenger er et mål i seg selv, men ofte er bompenger viktige for å bygge ut lokale infrastrukturprosjekter, og for å sikre at grønne valg skal lønne seg.

Bompenger er essensielt for å gjøre samferdselsinfrastrukturen i Norge mer grønn og fremtidsretta. Venstre er arkitekten bak byvekstavtalene. Byvekstavtalenes utgangspunkt er at de større byområdene gjennom investeringer fra staten, kommunen og bompenger skal bygge ut en infrastruktur som gjør at man når målet om null trafikkvekst i persontransporten. Gjennom byvekstavtalene får lokale myndigheter finansiering og kunnskap til å drive en

effektiv arealpolitikk, bygge ut mer kollektivtransport og styrke utbyggingen av mange flere gang- og sykkelveier.

I tillegg sikrer bompenger at det skal lønne seg å ta grønne valg. Venstre mener at bompengene på elbiler skal være maksimalt halvparten av bompengene på fossilbiler. I tillegg blir pengene som tjenes opp av bomringene investert tilbake inn i samferdselen gjennom bygging av bane, bussfelt og sykkelveier.

Hvorfor er Venstre for fordeler for elbiler?

Fordeler for elbiler, lette elvarebiler og lignende er helt avgjørende for at vi skal nå målet om at alle nye personbiler og mindre varebiler skal være nullutslipp fra 2025. Økt salg av kjøretøy med null utslipp er dessuten avgjørende for å få redusert utslippene fra veitrafikken. Venstre mener derfor det er viktig å holde på kjøpsfordeler for elbiler helt til 2025.

Klimarapporten fra trafikketatene viser at Norge ikke er i rute til å nå klimamålene for transportsektoren. Vi har en regjering som svekker elbilfordelene, fjerner støtteordningene for biogasskjøretøy og lette elvarebiler, og som ikke har kommet med ett eneste nytt tiltak for å nå målene for sektoren.

Hvorfor er Venstre for å bygge store miljøfiendtlige motorveier?

Venstre er for en del store veiprosjekt fordi det er viktig for trafikksikkerheten, for næringslivet og for at folk skal ha friheten til å reise trygt og effektivt mellom landsdeler og byer i Norge. God og effektiv infrastruktur er samfunnsøkonomisk nyttig og viktig for beredskapen.

Venstres hovedposisjon er at vi i størst mulig grad må jobbe for å utbedre eksisterende veier og sikre at flere veier får gul midtstripe.

Vedlikeholdsetterslepet på norske veier, og spesielt fylkesveier, er stort og mange veier er rasutsatt. Et viktig tiltak for å bedre denne situasjonen er å bygge nye veier, i tillegg til å gjøre utbedringer på de veiene vi har.

Naturavtalen som ble inngått i Montreal i desember 2022 krever at vi tenker nytt om veiutbygging i Norge, og vi må fremover ta større hensyn til natur, miljø og klima i planleggingen av nye veiprosjekter enn de vi har gjort frem til nå. Dette innebærer også at vi må vurdere å nedskalere noen veiprosjekt eller revurdere traseer.

Makspris på månedskort

Dere går inn for makspris på månedskort, men med så vidt forskjellige priser på månedskort rundt i landet, er det fornuftig?

Noen steder i landet har prisen på kollektivtransport gått opp, og fylkene har ikke tatt ansvar til å holde prisene lave. Det vil vi motvirke ved å sette et nasjonalt

makstak. Så må det makstaket være så lavt at det gjør kollektivtilbudet i for eksempel Viken og Akershus vesentlig billigere. Målet vårt er å få flere ut av bilen og over på kollektiv.

Venstre stemte mot MDGs forslag om et nasjonalt reisekort fordi forslaget slik det lå med en månedspris på henholdsvis 499 og 249 kroner er veldig lavt. Vi er for billigere kollektivtransport og går til valg på å kutte månedskortprisen med 250 kroner. Det skal vi holde. Utover det så har vi bedt regjeringen utrede nasjonalt reisekort, fordi vi synes ideen er god.

Nord-Norgebane

Dere har fått til en utredning, men stemte mot å igangsette realiseringen av Nord-Norgebanen i Stortinget. Vil dere bygge banen hvis dere får fornyet regjeringsmakt?

Nord-Norgebanen består av mange ulike strekninger og det er flere områder der vi allerede kan gjøre noe for å forbedre tilbudet. Så er det andre ting som krever en mer grundig utredning og planlegging før vi kan komme i gang. Hovedpoenget må være å få mer miljøvennlig transport i Nord-Norge, og få ned utslippene forbundet med spesielt godstransporten.

Nullutslippskrav til cruisetrafikk langs hele norskekysten

Dere vil utvide nullutslippskravene for cruisetrafikk til å gjelde langs hele kysten. Hvordan skal dere få til det når kravet om verdensarvfjorder ikke er levert på engang?

Vi har kommet langt med krav i verdensarvfjordene og kravene våre har ført til omstilling hos verftene. Ved å signalisere en langsiktig utvidelse av kravene til hele kysten gir vi et kraftig signal til produsentene at de må bygge nullutslippsbåter.

Omlegging av flypassasjeravgiften

Dere vil endre flypassasjeravgiften fra en avgift per passasjer til en avgift basert på utslipp og dere vil øke den mer på langdistanseflyvninger. Hvorfor vil dere straffe de som må reise langt og ikke har alternativer til fly, heller enn de som reiser kortere strekninger i Europa der det finnes alternativer til fly?

Vi vil legge avgiftene der utslippene er høyest, og det er på internasjonale langdistanseflyvninger. Vi trenger en endring spesielt på disse strekningene.

Taxfree-ordningen

Hvorfor vil Venstre ta taxfree-ordningen fra folk flest og samtidig gjøre hverdagen vanskeligere for mindre norske flyplasser som trenger inntekten fra Avinor for å finansiere sitt tilbud i distriktene?

At vi finansierer distriktsflyplasser med inntekter fra taxfree er en vilkårlig løsning. Vi burde ikke premiere å fly med billig alkohol, tobakk og sjokolade. Slik vi klarer å finansiere en rekke andre distriktstilbud skal vi også klare å gjøre det over statsbudsjettet uten denne formen for subsidier.

UTDANNING

Kva skjedde med det gamle lærarpartiet Venstre?

Venstre er framleis eit godt parti for lærarane. Me meiner lærarar har ein av dei viktigaste jobbane i samfunnet. Dagens elevar er meir avhengige av ein god skule enn nokon gong tidlegare. Det er ei motivasjonskrise i skulen, der talet på elevar som seier dei er motivert for læring faller, og talet på elevar som seier dei kjeder seg på skulen går opp. Den viktigaste enkeltfaktoren for ei skule som motiverer elevane til læring, er ein god lærar. Derfor satsar Venstre på læraren.

Me vil lyfta lærarane sin status, og derfor har me satt høgare krav til kompetanse. Lærarutdanninga er no fem år, i staden for fire. Vi meiner det skal lønne seg å ha utdanning, og at vi treng fleire lærare i åra framover. For dei lærarane som allereie er i skulen, har me prioritert pengar til vidare- og etterutdanning. På denne måten har rekordmange lærarar har fått fylt på kompetansen sin, gratis. Det er ingen andre bransjar som har eit tilsvarande program.

Venstre ynskjer å gjera det lettare for nyutdanna lærarar å byrja i skulen, ved å få på plass ei rettleiingsordning. Me vil at læraryrket skal vera spennande og utviklande gjennom heile karrieren. Derfor ynsker me å gje lærarane fleire karrierevegar og spesialiseringsmoglegheiter. Derfor laga vi «lærarspesialistordninga» som regjeringa no har tatt vekk. Me vil ha på plass nye karrierevegar i skulen, og gjere lærar til ein beskytta tittel.

Kva skil Venstre og Høgre i skulepolitikken?

Venstre meiner at skulen si viktigaste oppgåve er å gje elevane danning og utdanning, slik at dei har moglegheit til å delta i samfunnet og demokratiet, og gjere det dei skjøv vil ut av livet sitt. Målet med skulen er ikkje først og fremst å skape nye arbeidstakarar og mette næringslivet sine behov for folk, men å danne borgarar med brei kunnskap og fleire ferdigheiter. Då må me ha plass til ei bredde av fag, og la elevane få dyrke sine faglege interesser og utfordra på ting dei ikkje kan.

Venstre meiner at den største utfordringa i skulen i dag er motivasjonskrisa til elevane. Gjennom fleire år har tala på elevar som seier at dei er motivert for å lære gått ned, mens talet på elevar som seier at dei kjeder seg på skulen har gått opp.

Den utviklinga må vi snu, og det gjer vi ikkje gjennom fleire skuletimar og meir obligatoriske fag som Høgre vil. Då trengs Venstres politikk for pedagogisk fridom, variert undervisning og meir fleksibilitet og valfridom i skulen. Venstre vil til dømes ikkje ha fråværsgrænse i vidaregåande skule, fordi me har tillit til elevane og trur løysninga ligg i kvaliteten og ikkje i tvang.

Så er det fleire ting Høgre og Venstre er samde om i skulepolitikken, til dømes at elevane skal få velje kva vidaregåande skule dei vil gå i og at vi må satse meir på skulen. Men Venstre er også opptatt av at fleire barn skal få høve til å delta i SFO.

Hvorfor vil Venstre redusere fellesfag i vidaregåande?

Venstre mener at fellesfagene er viktige i vidaregåande, men vi ønsker å gi mer rom til fag som elevene kan velge selv. Det er også viktig at de fagene som er obligatoriske fellesfag på vidaregåande peker framover mot den kompetansen man trenger for å gå vidare i høyere utdanning (studiekompetanse) eller for å få fag- eller svennebrev (yrkeskompetanse). Vi har en kjempestor utfordring i skolen i dag knyttet til at elevenes motivasjon for læring faller for hvert år som går. Den motivasjonskrisa er vi nødt til å gjøre noe med, og derfor ønsker vi å gi mer valgfrihet til elevene og mer fleksibilitet i utdanningstilbudet.

For å motivere flere barn og unge til læring, bør vi også legge bedre til rette for dybdelæring og konsentrasjon. Da er det problematisk at elevene i vidaregåande i dag møter så mange som åtte fag samtidig. Venstre ønsker en mer fleksibel skolehverdag, med kortere semester der man fokuserer på færre fag av gangen.

Hva mener Venstre om skjermbruk i skolen?

Digitale ferdigheter er en av de fem grunnleggende ferdighetene i opplæringen, sammen med muntlige ferdigheter, å kunne lese, å kunne regne og å kunne skrive. I et moderne og stadig mer digitalt samfunn er det viktig at alle elever får opplæring i å bruke og forstå digitale ressurser som de kommer til å møte i framtidig utdanning og arbeidsliv. Dessuten er det viktig at barn og unge utvikler god digital dømmekraft, slik at de er i stand til å håndtere personopplysningene sine på nett og reflektere kritisk over sin egen digitale tilstedeværelse og de kildene de finner på nett.

Selv om mange barn og unge har digitale verktøy hjemme i tillegg til på skolen, og bruker mye tid på ulike typer digitale flater, er det ikke alle som har like god tilgang på slike verktøy. For å sikre at alle barn får opplæring i digitale ferdigheter, må skolen derfor bruke slike verktøy i deler av undervisningen.

Samtidig er det ikke gitt at bruk av teknologi medfører gode læringsprosesser, og dermed læringsutbytte. Derfor er det viktig med kvalitet i de digitale verktøyene som brukes i skolen, og at lærerne har profesjonsfaglig digital kompetanse og kunnskap om når disse verktøyene skal brukes og til hva. Venstre deler bekymringen for elevenes lese- og skriveferdigheter, og mener det er riktig å ta inn over seg resultatene av den forskningen som er gjort på forholdet mellom lesing, skriving og bruk av digitale verktøy. Skjermfri undervisning og analoge læremiddel har fortsatt en viktig plass i norsk skole, særlig med tanke på lesetrening, konsentrasjon og det å utvikle gode lese- og skriveferdigheter.

Bruken av digitale læremiddel må også tilpasses elevenes alder og modenhet, og brukes i kombinasjon med de analoge læremidlene.

Venstre mener det er læreren i det enkelte faget som har det profesjonelle ansvaret for å ivareta de faglige, pedagogiske, didaktiske og etiske vurderingene, og velge læremidler og læringsressurser for sine elever. Det er derfor ikke hensiktsmessig å slå fast hvilke læremidler som er mest sentrale å bruke i skolen. Læreren har ansvar for å sikre god opplæring i alle ferdighetene, og Venstre har tillit til at lærerne gjør gode valg i hvilke læremidler som er best egnet til ulike formål.

Hvorfor vil Venstre “avskilte” lærerne?

Mange lærere er veldig dyktige i jobben sin, selv om de har en annen utdanning enn dagens femårige master eller ikke har studiepoeng i det faget de underviser i. Men dersom vi skal lykkes med å heve statusen til læreryrket og heve kvaliteten på opplæringen skolen, er det viktigste vi kan gjøre å gi lærerne tilbud om etter- og videreutdanning og stille krav til at man har kompetanse i det man underviser i.

Venstre har store ambisjoner for skolen, og derfor mener vi det er relevant å stille krav om at lærerne har studiepoeng i det de underviser i. Under Solberg-regjeringen innførte vi krav om at lærerne måtte ha 30 studiepoeng i faget de underviste på 1.-7.trinn (halvt års utdanning) og 60 studiepoeng i undervisningsfag fra 8.trinn (et års utdanning). Samtidig styrket vi etter- og videreutdanningstilbudet betraktelig, og ga lærerne god tid til å kvalifisere seg. Dette førte til at over 12 000 færre lærere underviste elevene i norsk, engelsk, matematikk, norsk tegnspråk og samisk, uten å oppfylle kravene til kompetanse i undervisningsfaget.

Læreryrket er såpass viktig for skolen og samfunnet at det er riktig å stille krav til hva slags utdanning de har.

Hvorfor vil Venstre stenge ute lærere som ikke har 4 i matte fra lærerutdanningene?

Solberg-regjeringen innførte krav om at man måtte ha minst karakteren 4 i matematikk for å komme inn på lærerutdanningen. Fra før var det krav om at man måtte ha 35 skolepoeng (3,5 i snitt) og minst karakter 3 i norsk og fellesfaget matematikk. Støre-regjeringen har opprettholdt dette, men i tillegg åpnet for at man også kan komme inn på lærerutdanningene med 40 skolepoeng og karakteren 3 i norsk og matematikk. Bakgrunnen for firerkravet i matematikk, var å få flere av de sterke kandidatene fra videregående til å søke seg til lærerutdanning. Dette ville gi bedre kvalifiserte søkere, som gjennomfører utdanningen.

Etter innføringen av firerkravet er det flere studenter som gjennomfører lærerstudiet uten forsinkelser: Kullet som begynte etter at firerkravet i matte kom, hadde en klar økning sammenlignet med foregående kull. Av lærerstudentene som begynte i 2016, fullførte 62,9 prosent studiet på normert tid. Det er en økning

på 7,1 prosentpoeng fra 2015-kullet. Innføringen av kravet førte til en liten nedgang det første året, men årene etter var søkertallene gode.

Å kunne regne er en grunnleggende ferdighet som alle elever skal lære i skolen. Det innebærer at det er en ferdighet som alle lærere i alle fag har ansvaret for at elevene lærer.

Hva vil det si at Venstre vil innføre barnehagegaranti?

Venstre vil innføre en rett til barnehageplass etter endt foreldrepermisjon, slik at ingen trenger å ta ulønnet permisjon fra jobb for å passe på barnet sitt fram til barnet får plass i barnehage. Dette er et problem for mange i dag, særlig foreldre med barn født i vintermånedene. I dag har man nemlig rett til barnehageplass når barnet er ett år, og det er gjort unntak for de som fyller ett år i månedene etter august-opptaket. For barn som fyller ett år i desember eller januar må mange vente til august før barnet kan begynne i barnehagen. Det er særlig mødre som tar ut ulønnet permisjon i denne perioden, noe som gjør det til et likestillingsproblem at mange ikke får barnehageplass.

Forslaget innebærer i realiteten at det innføres løpende opptak i alle kommuner, slik at barnet kan begynne i barnehagen når permisjonstiden utløper – uavhengig av om barnet er ett år eller ikke. Det er opp til foreldrene om de vil ha lang eller kort permisjonstid. Løpende opptak innebærer at barnehagene gradvis fylles opp gjennom året, noe som betyr at det vil være høyere bemanning per barn i begynnelsen, og gradvis lavere. Dette må tilpasses.

Hvorfor vil ikke Venstre ha skolemat?

Kommunene står helt fritt til å innføre skolemat der de ønsker å prioritere det. Venstre nasjonalt har ikke gjort den prioriteringen på vegne av alle skoler i hele Norge, men vi ser at det kan være riktig noen steder. På skoler der man ser at mange barn ikke har med seg egen matpakke hjemmefra eller der det går utover konsentrasjonen til elevene, bør kommunen vurdere å innføre et skolemattilbud. Det som er viktig for Venstre er at et tilbud om skolemat ikke går på bekostning av ressurser til læring, men i tillegg. Kommunene kan ikke kutte i læremidler og skolebudsjettene, for å finansiere et skolemattilbud.

Vil Venstre bygge flere barnehageplasser i særlig de store byene?

Det kommer helt an på situasjonen i den enkelte kommunen. Bakteppet er at barnetallene går nedover, noe som isolert sett betyr et lavere behov for barnehageplasser i framtiden. Samtidig ønsker Venstre at alle foreldre skal ha rett til barnehageplass når foreldrepermisjonen utløper, noe som betyr at det bør opprettholdes mange barnehageplasser slik at det er mulig å få oppfylt den retten.

Venstre vil samarbeide med de private barnehagene om å sikre nok barnehageplasser, og vil derfor opprettholde likebehandlingen av kommunale, ideelle og private barnehager. Det var gjennom et slikt samarbeid at vi lyktes med den store barnehageutbyggingen tidlig på 2000-tallet. Venstre vil også opprettholde foreldrenes valgfrihet til å velge barnehage til sine barn.

UTENRIKS OG FORSVAR

Hvorfor er Venstre blitt krigshissere/Kan ikke Venstres iver etter å gi våpen til Ukraina føre til at Putin eskalerer krigen?

Ukraina er et fritt og selvstendig land som Russland har valgt å invadere. De har rett til å forsvare seg militært. Det er bare én stat som er ansvarlig for eskalering, og det er Russland. Hvis Russland slutter å bruke våpen slutter krigen. Hvis Ukraina slutter å bruke våpen så opphører Ukraina å eksistere og blir overtatt av Russland. Våpenstøtte til Ukraina er helt essensielt for at Ukraina skal vinne tilbake kontroll over landet sitt og ta vare på sin frihet, demokrati og selvråderett. Vi vil at Ukraina skal få kampfly som F16 fordi disse brukes for å forsvare seg mot russiske bomber blant annet. Mange tror at F16 er veldig offensive våpen, men de brukes også i henhold til vestlig doktrine sammen med luftvern for å forsvare landområder og militære og sivil infrastruktur fra missiler og raketter.

Kan ikke Norges støtte til Ukraina gjøre at Norge hisser på seg Russland?

At vi støtter Ukraina militært er det viktigste vi kan gjøre for å sørge for at landet overlever, og for å stå opp for de verdiene vi tror på: demokrati, frihet og retten til å bestemme over sitt eget land. Vi kan ikke la frykten for Russlands respons gjøre oss handlingsrammet. Norge har forvaltet forholdet til Russland på en stabil måte gjennom mange tiår, og vil fortsette å gjøre det. Russland har ingen rett til å gjengjelde mot Norge eller noen andre land, og Russland vet også at vi har hele NATO-alliansen i ryggen.

Hvorfor vil Venstre at Norge skal bli med i EU – vil det ikke være en katastrofe for landbruket og fiskerinæringen?

De store globale problemene vi som samfunn står overfor er for store til at Norge kan løse dem alene. Når det gjelder klima er EU vår nærmeste partner med hensyn til å redusere utslipp, og vi mener at vi skal bidra sterkere til EUs prosesser for å få fart på det grønne skiftet. En mer usikker verden gjør at vi må finne sammen med våre naboer. Vi mener at Norge bør koble seg tettere på EU i utenriks, forsvars og sikkerhetspolitikk for å få enda tettere samarbeid med våre allierte, og få enda sterkere strenger å spille på for å stå imot Putins autoritære Russland. Migrasjon

og flyktningpolitikk er et annet område der vi mener det må europeiske løsninger til. Vi vil innføre et felles system der EUs yttergrenser er sikret, og der flyktninger som ankommer til Europa, blir fordelt på en rettferdig måte.

Venstre vil at Norge skal bli medlem av EU. Forutsetningen er at vi finner gode løsninger for fiskeri og landbruk, og at medlemskap i eurosone avgjøres i en egen prosess. Vi mener at et medlemskap må avgjøres etter folkeavstemning.

Så lenge Norge ikke er medlem av EU, er EØS-avtalen livsviktig for norsk næringsliv, og vi vil opprettholde og styrke avtalen.

Hvorfor vil Venstre stenge havnene for russiske båter?

Det er viktig at Norge gjør det vi kan, med alle verktøyene vi har, for å bidra til å stanse Russlands krig mot Ukraina. Russiske oligarker tjener hundrevis av millioner kroner på fisk de lander i Norge. Dette er penger som de skatter av i Russland, som bidrar til å finansiere Putins krigsmaskineri. I Europa er det forbudt for russiske fiskebåter å gå i havn, Norge har valgt å ha et særnorsk unntak fra dette forbudet. I fjor leverte russiske fiskefartøy mer fisk enn i 2021. Til sammen 110.000 tonn fisk til en verdi på 1,88 milliarder kroner ble levert av russiske fartøy i løpet av fjoråret, opplyser Nærings- og fiskeridepartementet. Dette skjer fordi Norge ikke har sluttet seg til EUs sanksjoner om et havneforbud. Regjeringen har laget et smutthull som lar russerne levere fisk i norske havner. Slik finansieres Putins krig i Russland delvis av Norge. Venstre foreslo å fjerne dette smutthullet i Stortinget, men Regjeringen, Rødt, Høyre og Frp stemte ned forslaget. Regjeringen hevder at å stoppe Norges unntak fra havneforbudet vil sette det norsk-russiske fiskersamarbeidet i spill, men dette er det ingen grunn til å tro på. Russland har stor egeninteresse av å bevare samarbeidet om forvaltningen av havressursene i nord uavhengig av Norges politikk.

JUSTIS

Hvorfor sørget ikke Venstre for å inkorporere CRPD-konvensjonen (for folk med nedsatt funksjonsevne) i norsk lovverk?

Norge har forpliktet seg til å følge konvensjonen (gjennom ratifikasjon av CRPD i 2013). Det gjelder uavhengig av hvordan den er gjennomført i norsk rett. Da Venstre satt i regjering, var vi sammen med KrF tydelige på at vi ønsket å inkorporere CRPD-konvensjonen i norsk lovverk, og vi fikk Høyre med på å utrede en slik inkorporering.

Venstre har nå gått til valg på at vi vil ta CRPD-konvensjonen inn i menneskerettsloven. For Venstre handler dette om likestilling, likeverd og en

rettighetsfestet frihet til å bestemme over eget liv. Det handler om at alle skal ha retten til å bestemme over egen hverdag. Funksjonsvariasjon skal ikke hindre adgang til og aktiv deltakelse i utdanning eller arbeidsliv.

Venstre vil også gjennomgå vergemålsordningen med sikte på å endre den til en beslutningsstøtteordning i tråd med CRPD. CRPD artikkel 12 krever at mennesker med nedsatt funksjonsevne får den støtten de trenger for å kunne gi uttrykk for ønsker og behov og ta egne beslutninger. Venstre mener at dette best kan oppnås ved å gi en person støtte til å sin beslutning, ikke ved å oppnevne verge eller ved å gjøre begrensninger i en persons rettslige handleevne. Etter Venstres syn er det behov for en systematisk endring av vergemålsordningen, som vil sikre personer med funksjonsvariasjoner autonomi og selvbestemmelse.

Venstre vil også at flere skal få innvilget Brukerstyrt personlig assistent (BPA) ved behov og selv bestemme hva den støtten skal innebære. Det er viktig at personer med funksjonsvariasjoner selv bestemmer over egen hverdag og over den praktiske hjelpen de får. Alle sider ved assistansen skal være brukerstyrt. Universell utforming sikrer frihet og muligheter for alle. Brukerstyrt personlig assistent (BPA), tolketjeneste og digital og fysisk tilrettelegging er avgjørende for at alle kan delta. Brukerne skal være sjefen. Derfor vil vi at familie eller nærstående skal kunne lede assistanseordningen på vegne av eller i samråd med den som har funksjonsvariasjon.

Venstre vil også at personer med funksjonsvariasjon skal kunne delta aktivt i utformingen av tilbud, tjenester, lovgivning og politikk som berører deres hverdag. Mennesker med funksjonsvariasjoner er store ressurser for samfunnet, men kan trenge ekstra oppfølging for å komme inn på arbeidsmarkedet. Venstre vil derfor øke utvalget av kvalifiserende tiltak og legge til rette for flere statlige opplæringsstillinger.

Hvorfor mener Venstre at PST ikke skal ha mulighet til å overvåke norske borgere på internett?

Venstre mener at den utvidede adgangen PST nå får til å overvåke norske borgere innebærer en nærmest grenseløs innsamling av opplysninger fra åpne kilder om norske borgeres aktivitet på internett. Internett som arena for utveksling av tanker og meninger blir stadig viktigere i folks liv. Vi lever stadig større deler av våre liv på internett, og overvåkning av internett vil kunne medføre at vi unngår å søke kunnskap eller delta i fellesskap fordi vi er usikre på hvordan vi vil bli oppfattet. Venstre frykter at å gi PST omfattende overvåkningsmuligheter vil kunne ha en nedkjølende effekt på ytringsfriheten, hvor folk vegrer seg for å uttrykke seg, dele meninger og søke informasjon på internett når de vet at myndighetene følger med.

PST utvidede overvåkningsmuligheter må også ses i sammenheng med andre større overvåkingstiltak som politiet og etterretningstjenesten har fått de siste årene, for eksempel adgang til tilrettelagt innhenting, lagring av ip-adresser og

overvåking av flypassasjerer. Samlet sett innebærer dette at myndighetenes mulighet til å overvåke borgere har blitt betraktelig utvidet de siste årene.

Noen vil kanskje hevde at PST har behov for å overvåke norske borgere i dag i større grad enn før, fordi etterretningstrusselen og fra Russland og Kina har økt, og særlig har økt etter Russlands angrepskrig mot Ukraina, og at en del av den økte etterretningstrusselen innebærer at fremmede makter forsøker å påvirke norske borgere i autoritær og udemokratisk retning, og da kanskje særlig på internett. Venstre holder fast ved at retten til privatliv, ytringsfrihet og personvern er grunnleggende verdier som er nødvendige forutsetninger for et demokratisk samfunn. Når vi i stadig større grad åpner opp for å overvåke norske borgere, utsettes disse grunnleggende demokratiske verdiene for press. Det er smått absurd at regjeringen er villig til å kaste grunnleggende demokratiske verdier på båten for å ivareta demokratiet vårt.

Hvorfor var Venstre i regjering med på å gjennomføre den upopulære politireformen?

Når verden endrer seg, og kriminaliteten endrer seg, så må også politiet endre seg. Politireformen er et svar på den endrede kriminaliteten vi ser i Norge. Da Venstre satt i regjering, leverte vi et historisk løft av norsk politi. I løpet av regjeringsperioden ble det om lag 1650 flere politifolk enn i 2013. Vi overleverte vi på målet om 2 polititjenestepersoner per 1000 innbygger, vi opprettet 2500 flere rene politistillinger og det ble over 3600 flere ansatte i Politietaten i løpet av vår regjeringsperiode. Da Venstre satt i regjering, opprettet vi nettpatruljer som hjelper politiet å håndtere alvorlig nettkriminalitet og overgrep mot barn. I tillegg styrket vi innsatsen mot gjengkriminalitet.

Venstre mener at politireformen fortsatt er det riktige svaret på kriminalitetsbildet vi står overfor i dag. Den tradisjonelle kriminaliteten synker. Stadig mer kriminalitet flytter seg til internett, på tvers av politidistrikter og landegrenser. Det krever et annet politi enn tidligere. Alle andre offentlige og private virksomheter må forholde seg til omstilling. Derfor var politireformen helt nødvendig.

Krigen i Ukraina og økt mobilitet i verden er fremtredende faktorer som har preget situasjonsbildet det siste året, og som påvirker kriminalitetsutviklingen. Krigen har ytterligere forsterket og komplisert trusselbildet i det digitale rommet, og har også ført til at andre kriminelle aktører har fått større handlingsrom og nye muligheter innen en rekke kriminalitetstyper. Kriminalitetsutviklingen viser også en eksplosiv vekst i vold- og seksuallovbrudd, samt økonomisk kriminalitet, arbeidslivskriminalitet og gjengrelatert kriminalitet. Dette er kompliserte og ressurskrevende saker, som gjør at vi trenger større og sterkere politidistrikter med solide fagmiljøer og muligheter for økt spesialisering.

Venstre mener at regjeringen Støres opprettelse av nye politikontorer er feilslått distriktspolitikk. Politiet har selv har bedt om flere politifolk for å møte utfordringene de står overfor, ikke nye politikontorer. Venstre mener at

ressursene må settes inn der behovet er størst, ikke spres tynt utover hele landet. Dette skjer mest kriminalitet i de største byene, og derfor bør politiet være ekstra tilstedeværende der.

De siste årene har vi også sett en økning i antall oppdrag som har med psykiatri å gjøre. Fra 2016 til 2020 ser vi en 44 prosents økning i slike oppdrag. Disse sakene angår noen av samfunnets mest sårbare mennesker. De kan utgjøre en trussel mot andre, og må få hjelp til å unngå å utsette andre mennesker for fare. Dette er krevende saker som krever en helhetlig tilnærming, hvor forebygging er vel så viktig som straffeforfølgelse. Godt samarbeid mellom helse og politi i slike saker er avgjørende, men ikke tilstrekkelig. Det er også behov for økt kompetanse og ressurser til slike saker innad i politiet. Oslo politidistrikt har opprettet en egen psykiatrigruppe, som arbeider målrettet med antatt utilregnelige gjengangere som begår hyppige lovbrudd eller alvorlig kriminalitet. Venstre vil opprette flere psykiatrigrupper i politidistriktene, etter modell fra Oslo politidistrikt.

Har ikke Venstre gjennom ABE-reformen vært med på å skape den krisen vi nå ser i kriminalomsorgen?

Venstre er for Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen). Reformen ga insentiver til mer effektiv statlig drift og skapte handlingsrom for å sikre velferden, investere i utdanning og kunnskap og styrke samferdsel, politi og forsvar. Reformen stilte klare krav til mindre byråkrati og ga mer igjen for skattebetalernes penger. ABE-reformen slo imidlertid uheldig ut for kriminalomsorgen, som hadde lite effektiviseringspotensial. Per nå er kriminalomsorgen tydelig underfinansiert. Det har ført til mangel på personell, noe som igjen har ført til økt bruk av isolasjon, dårligere aktivitetstilbud og økt press på ansatte. Derfor foreslo vi i Venstres alternative statsbudsjett for 2023 å bevilge 50 millioner kroner mer enn regjeringen til økt bemanning. I tillegg foreslo vi å bruke 5,5 millioner kroner enn regjeringen i økt støtte til frivillige organisasjoner for innsatte og ettervern, og 7 millioner kroner ekstra til ulike rettshjelpstiltak, som Jussbuss og Juridisk rådgivning for kvinner. Venstre kommer også i årene fremover å foreslå å øke bevilgningene til kriminalomsorgen.

Våren 2023 fremmet Venstre forslag om å bedre det psykiske helsetilbudet i fengslene. Venstre vil ha en obligatorisk helseundersøkelse av innsatte umiddelbart etter innsettelse, og senest innen åtte timer, for å kartlegge helseproblemer og selvdropsfare. Dette fordi risikoen for selvdrap er særlig høy det første døgnet etter innsettelse. Ved avdekking av helseproblemer, må dette følges opp med tiltaksplaner for psykisk helsetilbud for innsatte i fengslene. Tiltaksplanene må brukes aktivt, både ved soningsstart og under soningen. Tiltaksplanene må inneholde både akutte og langsiktige tiltak. Tiltakene må være individuelt tilpasset, evalueres og justeres. Videre må flere helsetjenester kunne tilbys inne i fengselet, slik at innsatte kan få helsehjelp uavhengig av om fengselet har kapasitet til å fremstille den innsatte. Venstre vil også øke kompetansen hos

helsepersonell og fengselsansatte om innsattes helseutfordringer, særlig om skadevirkninger ved isolasjon.

FAMILIE OG KULTUR

Hvorfor gjennomførte Venstre en tredeling av foreldrepermisjonen i regjering?

For Venstre er det viktigste at alle barn får god tilknytning til begge foreldre. I tillegg er det viktig at foreldre sikres like rettigheter uavhengig av kjønn. Det gjør dagens ordning. En tredeling av permisjonen fører til at flere fedre tar ut lengre permisjon. Flertallet av fedre ønsker seg dagens kvote eller mer. Når det likevel er slik at mødre i de aller fleste tilfeller tar hele fellesperioden, er det grunn til å anta at de fleste fedre viker for partnerens eller arbeidsplassens ønsker.

Foreldrepenger kan tas ut med 100 prosent lønnsdekning (full sats) i 49 uker eller 80 prosent lønnsdekning (reduisert sats) i 59 uker. Mor har 3 uker før termin. Etter fødselen er foreldrepengeperioden 46/56 uker. Hvis begge foreldrene har opptjent rett til foreldrepenger, deles perioden i en mødrekvote, en fedrekvote/medmorkvote og en fellesdel.

For dem som velger 100 prosent lønnsdekning, er mødre- og fedre-/medmorkvoten 15 uker hver, og fellesdelen er 16 uker. Dette ble innført 1. juli 2018. For dem som velger 80 prosent, er kvotene 19 uker til hver av foreldrene, og fellesdelen er 18 uker. Dette ble innført 1. januar 2019.

Hvordan foreldrepengeperioden er delt mellom far og mor, kommer an på om man får barn ved surrogati eller den ene stebarnsadopterer, eller om man begge er adoptivforeldre til samme barn. Når far 1 søker om foreldrepenger, velger han lengden på foreldrepermisjonen. Valget som blir tatt av far 1, gjelder også for far 2, og kan ikke gjøres om senere.

Siden innføringen av fedrekvoten i 1993 har det vært slik at foreldrepengeperioden må deles mellom foreldrene. Mor har en del; far eller medmor har en del, og resten deles mellom foreldrene som de ønsker. I dag er 15 uker øremerket hver av foreldrene (19 uker hvis foreldrene har valgt å motta foreldrepenger med 80 prosent dekning). Øremerkingen innebærer at ukene faller bort hvis forelderen ikke tar dem ut.

Enkelte hevder at denne endringen er særlig vanskelig for selvstendig næringsdrivende. Selvstendig næringsdrivende er ikke en ensartet gruppe, og arbeidshverdagen deres vil være forskjellig. For noen mødre og fedre som driver egen virksomhet, kan det være vanskelig å være borte fra arbeidet over lengre tid. Tredelingen stiller ikke foreldre i en annen situasjon enn tidligere.

Foreldrepengereordningen er fleksibel og foreldrepengene kan tas ut fram til

barnet fyller tre år. Foreldrene har dermed mulighet til å utsette foreldrepengereuttaket til en periode som passer bedre. Foreldrepengene kan også kombineres med arbeid. For eksempel kan fedrekvoten tas ut med en dag i uken.

Er tredeling av foreldrepengeperioden i tråd med helsemyndighetenes råd om amming, og hvilken rett har man til ammefri?

I dagens tredelte ordning har mor mulighet til å være hjemme med foreldrepenger i 31 uker (7 måneder) med 100 prosent lønn. Hvis hun velger 80 prosent lønn, kan hun motta foreldrepenger i 37 uker (8,5 måneder).

Helsedirektoratets anbefaling er at barnet trygt kan få kun morsmelk de første seks månedene (om lag 24 uker), med tilskudd av D-vitamin, hvis mor og barn trives med det. Fra fire måneders alder kan fast føde introduseres ved behov. Råd om morsmelk og annen mat må tilpasses hvert barn og hver mor.

Foreldrepengeordningen står derfor ikke i veien for at kvinner kan følge helsemyndighetenes råd om amming. De fleste kan følge rådet om fullamming til seks måneder og gradvis innføring av fast føde med dagens ordning.

Retten til ammefri bidrar også til at kvinner kan følge anbefalingene om amming. Etter arbeidsmiljøloven har en kvinne som ammer, rett til å kreve den fri hun av den grunn trenger. Kvinne som har ammefri, har i barnets første leveår rett til lønn inntil én time på arbeidsdager med avtalt arbeidstid sju timer eller mer.

ARBEID OG SOSIAL

Hvorfor vil Venstre kutte i sykelønnsordningen?

De siste 10 årene har det vært satset systematisk på redusere sykefravær. Til tross for dette har sykefraværet ligget stabilt høyt i hele perioden. Faktisk har Norge verdens høyeste sykefravær. Dette er et paradoks all den tid vi også har god folkehelse og et helsevesen i verdensklasse. Det høye sykefraværet, og særlig langtidsfraværet, har en stor kostnad for samfunnet og for den enkelte. For hver dag man er borte fra jobb, jo lenger er veien tilbake. Og alt for mange ender opp i varig utenforskap under dagens system.

Gjennom utallige offentlige utvalg, og anbefalinger fra internasjonale organisasjoner som IMF og OECD, har diagnosen vært klar lenge: Sykefraværet er ikke rekordhøyt fordi nordmenn er mer syke enn andre, men fordi sykelønnsordningen har for svake insentiver til å komme tilbake på jobb. I dag har den som er sykemeldt 100 % sykelønnsdekning fra dag 1 til dag 365.

Arbeidsgiver har på sin side ingen kostnad ved sykefravær etter at staten tar over fra dag 17. Dette er et paradoks, siden arbeidsgiver normalt har større muligheter

til å få ned langtidsfraværet (f.eks. det som følger av slitasje, ulykker eller psykososiale forhold på arbeidsplassen) enn korttidsfraværet (f.eks. det som følger av influensa eller andre kortvarige sykdomsforsløp).

Ifølge Arbeidskraftundersøkelsen hadde Norge det høyeste sykefraværet blant landene i EU/EØS-området i 2019. Sykefraværet i Norge var 67 prosent høyere enn et vektet gjennomsnitt for de øvrige nordiske landene. Selv om det er vanskelig å gjøre direkte sammenligninger mellom land fordi trygdeordningene ikke er like, sysselsettingsgraden er ulik og sammensetningen av arbeidsstokken er forskjellig så er det slik at Norge også har høyt sykefravær justert for disse forskjellene.

Venstre mener tiden er inne for å se etter nye løsninger. Forskning viser at økonomiske insentiver for arbeidstakere og arbeidsgivere er viktige for omfanget av sykefraværet. For eksempel ser man at antallet som kommer tilbake til jobb fra sykemelding øker kraftig når man nærmer seg slutten av perioden med 100 prosent kompensasjon. Vi vet også at den eneste substansielle reduksjonen av sykefraværet i norsk moderne historie (- 20 %) kom da man i 2004 innførte gradert sykemelding som hovedregel etter åtte ukers fravær.

På bakgrunn av dette må vi være villige til å gjøre endringer. Derfor ønsker vi endringer som vil gjøre det mer attraktivt å ta i bruk gradert sykemelding, og som vil redusere utenforskapet i Norge.

Dette har Venstre foreslått:

Venstres forslag til å få ned sykefraværet er å gjennomføre endringene som ble foreslått av Sysselsettingsutvalgets ekspertgruppe (NOU 2019: 7). Den nye modellen er mer kompleks enn den gamle, med blant ulike regler for gradert sykemelding og 100 prosent sykemelding.

Målsettingen med endringene er et lavere sykefravær og en styrket arbeidslinje gjennom at både arbeidsgivere og arbeidstakere skal få en sterkere økonomisk egeninteresse i å ta i bruk graderte sykemeldinger, og legge til rette for at arbeidsforholdet blir gjenopptatt så raskt som mulig. Samtidig åpner systemet for lengre sykemeldingsperioder enn i dag dersom det tas i bruk graderte sykemeldinger, og når det er gode utsikter til at arbeidstaker kommer tilbake i jobb.

Venstre mener en slik omlegging av systemet for sykemeldinger vil kunne styrke arbeidslinjen, øke verdiskapingen og inkludere flere i arbeidslivet.

Sysselsettingsutvalget har beregnet at det samlede sykefraværet under denne ordningen vil reduseres med ca. seks prosent. I sum sparer omleggingen fellesskapet for om lag 5 milliarder kroner årlig i direkte trygdeutgifter. Det vil kort sagt være bedre for den enkelte og for samfunnet.

Endringer for arbeidsgiver

- Venstre ønsker at perioden der arbeidsgiver dekker alle sykepengeutgifter reduseres fra dagens 16 dager til 7 dager. Til gjengjeld skal arbeidsgiver, i resten av sykefraværet, dekke 10 prosent av sykepengene opp til 50

prosent av fulle sykepenger. Deretter 25 prosent av sykepengene utover dette.

- For å skjerme småbedrifter der langvarige sykefravær blant enkeltmedarbeidere kan medføre en svært stor økonomisk belastning, bør den allerede eksisterende skjermingsordningen for småbedrifter i sykelønssystemet utvides og tilpasses den nye ordningen.

Endringene for arbeidstaker

- Sykepengeperioden skal fremdeles være 12 måneder for den som er 100 prosent sykemeldt. Dersom man er delvis sykemeldt (gradert sykemelding) kan den totale perioden utvides til 18 måneder. Dersom man har gode utsikter til å komme tilbake til jobb, kan perioden utvides ytterligere til maksimalt 24 måneder.
- Sykepengesatsen skal som i dag være 100 prosent for alle, men bare de første seks månedene av sykemeldingsperioden. Ved 100 prosent sykemelding blir satsen satt ned til 80 prosent etter seks måneder. Ved bruk av gradert sykemelding vil satsen forbli 100 prosent i inntil 12 måneder.
- Dersom man forlenger sykemeldingen utover 12 måneder, blir satsen satt ned til dagens AAP-sats. Vi foreslår også at sykmeldte uten arbeidsgiver får en ytelse på samme nivå som vedkommende ville fått uten å være sykmeldt, som vanligvis vil tilsvare nivået på dagpengene, og vi vil endre inngangskravet til arbeidsavklaringspenger fra 50 til 40 prosent redusert arbeidsevne for de som kommer fra sykepengen.

Hvorfor er Venstre for privatisering og velferdsprofitører?

Vi vil ha et mangfold av tjenesteytere i helse- og omsorgssektoren for å fremme innovasjon og for å sikre at alle kan få et godt og tilpasset tilbud. Venstre vil ha en helhetlig gjennomgang av statlige krav overfor private og ideelle velferdstilbydere, med sikte på en helhetlig politikk på tvers av sektorer som gir rettferdighet og forutsigbart. Venstre mener at høy innkjøpskompetanse i det offentlige og et godt regelverk vil forhindre urimelig store utbytter og riktig prising av tjenestene. Men Venstre er ikke imot at kreative og innovative gründere, som beriker velferdsstaten, ikke skal få tjene penger på ideene sine.

Venstre er for et åpent og tilgjengelig marked der alle har like muligheter til å delta i konkurransen og alle er underlagt de samme reglene. Samspillet mellom offentlig, privat og ideell sektor er en vital del både for utviklingen av det norske velferdstilbudet og for driften av den norske velferdsstaten.

Det handler også om at innbyggerne våre skal få mulighet til å velge i et større mangfold av tjenestetilbud. Vi mener at for å gi folk gode tjenester og skape god lokal utvikling, er valgfrihet bedre enn statlig detaljstyring og øremerking. At du skal kunne velge mellom private, offentlige og ideelle tjenester. Enten det er barnehagen til ungene dine, helsetjenester eller hjemmehjelpen din.

Hvorfor hater Venstre fagforeninger?

Venstre hater ikke fagforeninger. Faktisk var det Venstre-mannen Paal Berg som sto i spissen for utviklingen av trepartssamarbeidet. Berg var også den første som brukte begrepet «velferdsstat» offentlig. For oss har det alltid vært samarbeidet, ikke klassekampen, som er viktig.

Venstre mener at trepartssamarbeidet er nøkkelen om vi skal lykkes med å reformere velferdsordningene våre slik at de blir bærekraftige for fremtiden. Arbeidslivet vårt og den norske modellen står overfor store utfordringer fremover: jobbene må bli grønnere, de blir mer digitaliserte og spesialiserte, og skattebetalerne skal finansiere velferdstilbudet til stadig flere eldre.

Det er viktig at vi senker tersklene inn i arbeidslivet, slik at vi inkluderer flere. Og vi må få flere til å stå i jobb lengre. Om vi skal lykkes med omstillingen, er vi er avhengige av fortsatt tillit mellom partene i arbeidslivet. Det krever et fortsatt sterkt, men moderne, trepartssamarbeid.

Venstre er opptatt av at både bedrifter og arbeidstakere organiserer seg. Samtidig erkjenner vi at mange ikke er, og ikke ikke ønsker å være fagorganisert. Derfor er vi opptatt av et sterkt arbeidstakervern av alle ansatte, uavhengig av om du er medlem av en fagforening eller ikke. Derfor har Venstre alltid kjempet for og fått gjennomslag for viktige universelle rettigheter for alle arbeidstakere – med Folketrygden som det fremste eksempelet.

Hvorfor vil Venstre redusere fagforeningsfradraget?

Det er feil. For å støtte opp under de som velger å organisere seg, vil vi opprettholde fagforeningsfradraget. Samtidig mener vi at det ikke er skattefradrag som er avgjørende for å øke organisasjonsgraden. Vi håper og tror at de som er medlem av fagforeninger har flere og andre motivasjoner enn skattefradrag for sine medlemskap.

Å øke fradraget har heller ikke effekt på organisasjonsgraden. Det har blitt tydelig under to rødgrønne regjeringer, som begge har prioritert å øke fradraget, mens organisasjonsgraden har vært stabil uavhengig av størrelsen på skattefradraget.

For Venstre er kunnskap og bevisstgjøring et godt besvar de fleste spørsmål. Derfor mener med blant annet at norske elever bør lære mer om den norske modellen og trepartssamarbeidet i skolen, og at organisasjonene selv har en jobb å gjøre når det kommer til å gjøre seg attraktive for nye medlemmer i et arbeidsliv som er i endring.

Videre er det viktig å merke seg at Norge har en høy og stabil organisasjonsgrad, sammenlignet med andre vestlige land. Den har vært på mellom dagens nivå på 49 prosent og 57 prosent i hele etterkrigstiden.

Skattefradrag er et virkemiddel for å fremme ønsket adferd eller utjevne forskjeller. Så satt opp mot andre områder, som for eksempel grønn omstilling,

eller å løfte de som har de aller minst. Så ønsker Venstre å prioritere skattefradrag for de som har aller minst eller for å fremme mer miljøvennlig forbrukeradferd.

Hvorfor ønsker Venstre flere midlertidige stillinger?

Venstre har ikke en egen målsetting om at det skal bli flere midlertidige stillinger. Det er feil. Vi vil for eksempel stramme inn på hvor lenge det er mulig å være midlertidig ansatt i staten. Staten er mer stabil enn privat sektor, men det er en utfordring at altfor mange går ufrivillig og lenge i midlertidige stillinger.

Faste ansettelser skal være hovedregelen i norsk arbeidslivet. Dette er viktig for arbeidstakeren, men også for bedriftenes behov for stabil arbeidskraft. Da Venstre var i regjeringen Solberg ble det åpnet for generell adgang til midlertidige ansettelser, med tidsbegrensing. Så Venstre har tidligere vært med å åpne for adgang til å ansette midlertidig i inntil ett år.

Det gjorde vi fordi muligheten til å tilsette midlertidig kan være viktig i situasjoner det i dag ikke er tillat, for eksempel i forbindelse med nyetableringer, omstillinger og innovasjonsprosjekter. For mange vil dette også kunne fungere som en inngangsport til arbeidslivet, kanskje spesielt for grupper som har utfordringer med å få innpass.

Vi mente at risikoen for å ansette noen ble redusert, og at man på den måten kunne åpne for at personer som normalt har problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet fikk en anledning til å vise sin kompetanse. Det er viktig, fordi vi trenger å senke terskelen for at flere skal få delta i arbeidslivet, og at arbeidsgiverne skal tørre å ta sjansen på å ansette noen som ellers kanskje ikke hadde fått muligheten.

Hva mener Venstre om O-timerskontrakter?

Venstre i regjering var med å avskaffe O-timerskontrakter. Se eget flak om innleie.

Hvorfor vil ikke regjeringen stramme inn reglene for bemanningsbransjen?

Regjeringen Solberg som Venstre var en del av strammet inn overfor bemanningsbransjen i 2019.

Samtidig er det viktig å få med at bemanningsbransjen en viktig inkluderingsarena for dem som vil prøve seg i arbeidslivet. Derfor vil ikke regjeringen bli med på forslag fra venstresiden om å forby bransjen.

Se eget flak om innleie.

Hvorfor vil Venstre kutte i AAP?

Da ordningen med arbeidsavklaringspenger (AAP) ble innført i 2010, var målet tidligere og bedre oppfølging, og at flere skulle raskere tilbake til arbeidslivet.

Hovedbildet etter at ordningen hadde virket noen år var at samlet varighet med AAP ikke var redusert sammenlignet med de tre tidligere ytelsene. Overgangen til arbeid hadde heller ikke økt.

Nytt regelverket for AAP ble innført fra 1. januar 2018. Endringene ble innført for å få et kortere og tettere løp for mottakere av AAP, med et klart mål om at flere skal komme raskere tilbake i arbeid. For å unngå at mange blir gående lenge på AAP, ble også vilkåret for forlengelse etter utløpet av maksperioden strammet inn.

Vi vet av erfaring at jo lengre en person er borte fra arbeidslivet, jo mindre er sannsynligheten for at vedkommende klarer å komme tilbake i jobb. For den enkelte vil det derfor være en stor fordel at denne perioden ikke blir lengre enn høyst nødvendig. Tidlig oppfølging og avklaring er et gode for de som mottar AAP-ytelsen. I de tidligere reglene var det slik at unntaket ble til "hovedregel", og det gjorde at folk ble stående lenge uten oppfølging og avklaring.

Det er viktig å være klar over at AAP er en midlertidig ytelse for personer som prøver å komme seg inn i eller tilbake til arbeidslivet etter sykdom. Etter vår vurdering er det viktig å sette en endelig grense for hvor lenge det er mulig å motta en midlertidig inntektssikring som AAP. For dem som er varig syke er det ikke AAP, men uføretrygd som er løsningen.

Venstre ønsker også at det gjennomføres forsøk med kommunalisering av arbeidsavklaringspenger (AAP). Hvor en andel av det statlige trygdebudsjettet overføres til utvalgte kommuner som får ansvar for å finansiere noe av trygden sammen med staten, og får beholde besparelsen dersom de lykkes i å hjelpe utsatte grupper inn i arbeidslivet. Slik at kommunene får større lokal handlefrihet til å teste nye løsninger sammen med de som skal inkluderes i arbeidslivet. Og at kommunene får økonomiske incentiver til å gi raskere og bedre avklaring.

HELSE OG OMSORG

Hvorfor vil Venstre utvide abortloven?

Venstre vil fjerne abortnemndene og utvide selvbestemt abort til uke 18. I dag er det selvbestemt abort frem til uke 12. Etter det må kvinner møte i en nemnd med to leger dersom hun vil avslutte svangerskapet. Selv om det skal legges vekt på kvinnens ønske, er det nemnden som har siste ord i saken. Da må kvinnen stå med lua i hånda dersom legene dømmer det annerledes. Det er grunnleggende urettferdig at kvinner må møte på en maktesløshet overfor egen kropp. Vi vet at 95% av abortene blir tatt før uke 12. Det er heller ingen empiri som tilsier at en utvidning av abortloven vil føre til flere senaborter. Derimot er det et faktum at mange kvinner føler på skyld, skam og krenkelse i møtet med nemndene. Det øker også stigmaet rundt et valg som er vanskelig nok fra før av. Abort er et dypt personlig spørsmål, og bør være opp til kvinnen selv å avgjøre. Derfor har Venstre lagt fram et forslag på Stortinget om å fjerne abortnemndene og utvide abortgrensen til uke 18.

Hvorfor var Venstre med på å stramme inn abortloven i regjering og hva blir konsekvensene?

Venstre er mot endringene som er gjennomført i regelverket for fosterreduksjon. I et regjeringssamarbeid må man imidlertid gi og ta. Denne saken var av svært stor viktighet for KrF, og Venstre gikk med på dette som en del av den samlede enigheten i Granavolden-erklæringen. Siden da har Venstre tatt flere politiske initiativer for å styrke retten til selvbestemt abort.

I 2022 fremmet Venstre et forslag om å styrke retten til selvbestemt abort. Retten til selvbestemt abort er en viktig og hardt tilkjempet rettighet. Samtidig er det et stort og vanskelig valg for de aller fleste. Støtte til kvinner i en vanskelig livssituasjon er derfor veldig viktig. Det må være gode tjenester og oppfølging av kvinner som vurderer å avbryte svangerskapet. Det må også være god oppfølging av kvinnen etter svangerskapsavbruddet. Derfor bør den selvbestemte retten til abort utvides til uke 18, og bruken av abortnemnder avvikles fra uke 12 til uke 18. Nemndene må erstattes med god støtte, rådgivning og oppfølging av kvinnen. Venstre mener at en beslutning om fosterreduksjon, som er en tøff og vanskelig beslutning å ta, må treffes av kvinnen og ikke av en nemnd. De få kvinnene som tar avgjørelsen om fosterantallsreduksjon, har tungtveiende grunner. En nemnd er kun med på å gjøre prosessen mer belastende.

I 2023 fremmet Venstre et forslag om å grunnlovsfeste retten til selvbestemt abort. Venstre mener at det aldri må skapes tvil om gravides rett til fri, selvbestemt abort i Norge. For å vern om den gravides frihet til å velge selv bør prinsippet grunnlovfestes, uten et for vidt rom for tolkning. Ved grunnlovfesting vil det øvrige regelverket om abort, som tidsfrister for abort, grunnlag for senabort eller fosterantallsreduksjon fortsatt kunne defineres i abortloven. Til forskjell fra i dag vil dette være med et forbehold om at endringer i abortloven ikke medfører så omfattende begrensninger at de påvirker den reelle muligheten til selvbestemt svangerskapsavbrudd innen rimelig tid.

Konsekvenser av innstramningene som ble gjort under regjeringen Solberg:

Endringene i abortloven innebærer at alle begjæringer om fosterreduksjon behandles i nemnd. Nemndbehandling skal kreves uavhengig av hvor langt svangerskapet er kommet. Kravet om nemndbehandling av alle begjæringer om fosterreduksjon, innebærer at man har fjernet retten til selvbestemmelse uten å forby fosterreduksjon før tolvte svangerskapsuke.

Kriteriene for å innvilge fosterreduksjon er de samme som kriteriene for å innvilge abort etter uke tolv. De sier at abort kan innvilges dersom det er fare for sykdom hos fosteret eller kvinnen, eller det vil sette kvinnen i en vanskelig livssituasjon å få barn. Abortnemnda skal fortsatt skal legge stor vekt på hvordan kvinnen bedømmer sin egen situasjon.

Nemnda skal kunne innvilge fosterreduksjon ved tvillingsvangerskap dersom svangerskapet, fødselen eller omsorgen for barna kan sette kvinnen i en vanskelig livssituasjon (sosial indikasjon).

Nemnda skal kunne innvilge fosterreduksjon ved tvillingsvangerskap dersom svangerskapet, fødselen eller omsorgen for barna kan føre til urimelig belastning for kvinnens fysiske eller psykiske helse (medisinsk indikasjon).

Nemnda skal også kunne innvilge fosterreduksjon dersom det er stor fare for alvorlig sykdom hos fosteret.

Antall fostre skal ikke i seg selv kunne begrunne fosterreduksjon ved tvillingsvangerskap. Det skal normalt kreves noe utover den vanlige belastningen som flerlingesvangerskap utgjør for kvinnens helse og livssituasjon.

Det skal blant annet ikke være tilstrekkelig å vise til at omsorgsbyrden er større ved tvillinger enn ved ett barn. Det skal kreves at det også foreligger andre forhold som gjør at kvinnen kan settes i en vanskelig livssituasjon, for eksempel at kvinnen allerede har omsorgen for flere barn, at hun har omsorg for et barn med en alvorlig sykdom, hennes alder eller familiesituasjon.

På samme måte skal det kreves noe mer enn normal belastning på kvinnens helse ved tvillingsvangerskap.

På samme måte som ved andre svangerskapsavbrudd, skal nemnda ta hensyn til kvinnens samlede situasjon og legge vesentlig vekt på hvordan kvinnen selv bedømmer den.

Kravene til grunn for innvilgelse av fosterreduksjon skal øke med svangerskapets lengde. Etter utgangen av 18. uke må det foreligge "særlig tungtveiende grunner".

Fosterreduksjon kan også innvilges dersom antall fostre fører til fare for spontanabort og tidlig fødsel. Abortnemndene må holde seg oppdatert på hva som er den medisinske risikoen og justere sin praksis basert på dette.

Fosterreduksjon skal ikke kunne innvilges dersom det er grunn til å tro at fostrene er levedyktige.

Dersom begjæring om fosterreduksjon blir satt frem tidlig i svangerskapet, kan kvinnen få nemndas vedtak før grensen for selvbestemt abort. På den måten kan en unngå at kvinnen settes i en situasjon der hun må velge mellom å begjære abort av begge fostrene før grensen for selvbestemmelse, eller "ta sjansen" på å få innvilget fosterreduksjon i nemnd.

Hvorfor vil Venstre privatisere helsevesenet?

Venstre vil ikke privatisere helsevesenet, men ønsker et sterkt offentlig helsevesen med innslag av både frivillige og private aktører. Vi trenger et mangfold av aktører som kan levere gode tjenester til innbyggere, og for Venstre er det nettopp samspillet mellom den private og offentlige sektoren som skaper best mulig velferdstilbud. At private aktører også kan levere helse- og

velferdstjenester betyr større valgfrihet for den enkelte, bidrar til å utvikle innovative løsninger som kommer hele samfunnet til gode og reduserer helsekøene.

Hvordan vil Venstre styrke barselomsorgen?

For Venstre er det viktig med en trygg og god barselomsorg. Selv om knapt noe land i verden har høyere overlevelse for mor og barn, handler en fødsel om mer enn å overleve. I dag opplever dessverre altfor mange kvinner fødselen som et traume. Omsorgen er ikke der når de trenger den aller mest. Kvinner blir oversett, overhørt og overkjørt. Lav bemanning gjør at jordmødre frykter for kvinner og barns liv og helse.

Derfor har Venstre fremmet et forslag på Stortinget om en plan for å løse den akutte mangelen på jordmødre, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene, og se på grunnbemanning, arbeidsbelastning og andre betingelser som medfører at jordmødre i dag ikke ønsker å bli i sine stillinger. Å investere i fødsels- og barselsomsorg er nemlig ikke bare en investering i kvinners trygghet, men også i folkehelsen til våre fremtidige generasjoner. Fødsels- og barselomsorgen må organiseres på en måte som legger til rette for en best mulig fødselsopplevelse og reduserer risikoen for fysiske og psykiske skader. Helsetjenester før og etter fødsler, liggetiden og jordmortjenesten på barselavdelinger må styrkes og prioriteres.

Hvordan skal Venstre jobbe for bedre folkehelse?

En god folkehelse reduserer sosiale forskjeller, og gir folk frihet til å leve bedre og lengre liv. Samtidig kan folkehelsearbeidet redusere mobbing, ensomhet og psykisk og fysisk sykdom. I tillegg er det et mål om å forebygge fremfor å behandle. Derfor er det svært viktig å få flere til å bli fysiske aktive. Da trenger vi blant annet å legge til rette for et mangfold av aktiviteter tilpasset lokale behov, og bruke den offentlige støtten for å stimulere til dette. Venstre vil også tilrettelegge for mer fysisk aktivitet i nærmiljø og boligområder, og mener den ideelle sektoren spiller en viktig rolle med å gi gode tilbud og bidra med innovasjon.

Det er viktig at folkehelsearbeidet starter tidlig, og målretter seg mot å få barn og unge i fysisk aktivitet. Det vil Venstre gjøre gjennom å sikre gode frifondordninger for barne- og ungdomsorganisasjoner og bedre rammevilkårene for dem som driver med organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet.

Hva er Venstres løsning på helsepersonellkrisen?

Det vil i årene framover bli mange flere eldre og flere personer som trenger hjelp og pleie. En av de store utfordringene helse- og omsorgssektoren står overfor, er mangelen på helsepersonell. Allerede i dag står mange kommuner i en

bemanningskrise, hvor det har blitt merkbart vanskeligere å rekruttere helsepersonell.

Venstre vil blant styrke rekrutteringen til helse- og omsorgssektoren, blant annet gjennom å bruke mer penger slik at kommunene ansetter flere faglærte, og legge til rette for at flere kan jobbe heltid. Samtidig er vi nødt til å «rydde i arbeidsfordelingen» i helse- og omsorgssektoren, slik at folk får bruke sin fagkunnskap og kompetanse mest mulig effektivt, og avlastes for andre oppgaver. Dessuten bør vi ta i bruk mer velferdsteknologi som kan hjelpe pleietrengende og pasienter og avlaste de ansatte i helse- og omsorgssektoren. Samtidig må vi tilby sykepleiere, jordmødre og andre helsearbeidere en arbeidshverdag hvor det er mulig å stå i heltidsstilling, blant annet gjennom å se på alternative turnusordninger, økt bemanning og avlastning for arbeidsoppgaver som kan løses av andre yrkesgrupper.

Vi må også ta alle gode krefter i bruk i samfunnet – det vil si å få til et godt samspill mellom det offentlige, frivilligheten og private aktører.

RUSPOLITIKK

Hvorfor vil Venstre avkriminalisere narkotika?

Venstre vil avkriminalisere bruk og besittelse av narkotika fordi Norge ligger i Europatoppen i antall overdosedødsfall. Hvert år mister ca. 270 mennesker livet sitt til overdoser fordi vi har en mislykket ruspolitikk som straffer mennesker med rusproblemer. Vi vil fjerne straffen og heller tilby helsehjelp.

Det er ingen forskning som viser en sammenheng mellom straff og rusbruk i et samfunn. Tvert imot har mennesker med rusproblemer ofte hatt en traumatisk oppvekst og psykiske problemer. Straffen gjør derfor bare vondt verre for mennesker som sliter. I tillegg rammer straff skjevt. Det er hele syv ganger så stor sannsynlighet for at du blir straffet for narkotikalovbrudd dersom du har foreldre med lav eller ingen utdanning, enn hvis du har foreldre med høyere utdanning. Sist, men ikke minst øker straffen terskelen for å be om hjelp. I møte med illegale rusmidler oppgir 40% av unge at de ikke tør å ringe ambulansen

Hvorfor vil Venstre legalisere cannabis?

Dagens svarte marked gjør at vi har verken åpningstider, aldersgrenser, eller kontroll på det som selges. I tillegg finansierer det kriminelle nettverk som rekrutterer ungdom. Vi vil ha en streng regulering for å begrense tilgjengeligheten for sårbar unge, og kvalitetssikre stoffene som selges slik at det bruken blir tryggere. Samtidig kan vi få store skatteinntekter som kan brukes på oppfølging og forebyggende arbeid, samt frigjøre tid til politiet som bruker store ressurser på å jage etter folk som røyker cannabis, fremfor å oppklare voldtekter.

Er ikke Venstre bekymret for den økende kokainbruken blant unge? Og er ikke det en konsekvens av rusreformen?

[Tall fra FHI viser en liten økning i kokainbruk blant unge.](#) Denne startet før rusreformen ble debattert i 2021. Det er likevel ikke slik at kokain flyter rundt i gatene og på utestedene, slik enkelte prøver å danne et narrativ av. Ungdataundersøkelsen viser tvert imot at det ikke er like normalt å ta kokain som å drikke alkohol. Mens et flertall av videregåendelevende drikker alkohol månedlig, har kun et lite mindretall prøvd kokain. [Politiet advarte tidligere i år](#) om nettopp å fremstille det som om «alle» tar kokain, da det ironisk nok kan føre til en normalisering.

Det er altså null belegg for å si at den marginale økningen i kokainbruk skyldes rusreformdebatten. Det er for øvrig en større europeisk trend at kokainbruken øker blant unge. Men løsningen på dette er ikke å videreføre straffen og la politiet gjennomføre ulovlige ransaker. Det er ingen sammenheng mellom straff og rusbruk. Tvert imot påfører den bare et stigma, og fører brukerne inn i et kriminelt spor. Derfor vil Venstre ha en ordentlig rusreform som sørger for at rusbrukere blir behandlet med verdighet.

KOMMUNAL OG INNVANDRING

Hvorfor er Venstre for tvangssammenslåing av kommuner?

Kommunereformen ble i all hovedsak gjennomført med frivillige vedtak. I enkelte tilfeller var det likevel nødvendig for Stortinget å gripe inn, for eksempel der én enkelt kommune blokkerte for et ellers fornuftig regionalt samarbeid. I slike tilfeller prioriterer Venstre at innbyggerne i kommunene skal få best mulig tjenester.

Den gamle kommunestrukturen ble lagt på 60-tallet, i en tid der det fortsatt var få som hadde bil, infrastrukturen var en helt annen, internett var ikke funnet opp og kommunene hadde svært få oppgaver. Tidene har forandret seg, og da må kartet tilpasses terrenget. Det gir bedre offentlige tjenester, styrkede og mer attraktive fagmiljø og en sterkere

Etter at vedtakene er fattet er tilbakemeldingene nå at kommunereformen allerede gir positive effekter flere steder. Det er likevel fortsatt slik at mange kommune bør slå seg sammen, nettopp for å ta det felles løftet om å gi innbyggerne bedre tjenester og økt kompetanse.

Hvorfor gjennomførte Venstre regionreformen?

Fordi Venstre ønsker at regionene skal være en reell motmakt til nasjonale myndigheter og levende lokaldemokratiske arenaer. Da må fylkene være store nok

til å kunne ta over oppgaver fra staten, og representere nok innbyggere til at de kan tale på vegne av landsdelen sin og bli lytta til.

Venstre er et parti som er villig til å endre på strukturer som ikke fungerer, og fylkesstrukturen fra 1919 var moden for fornyelse. Det samme var fylkeskommunens oppgaver og ansvar fra 1960-tallet. Fylkene hadde før reformen få oppgaver og det var lite oppmerksomhet om beslutningene som ble tatt på fylkestingene. Derfor reduserte vi antallet fylker og skapte nye, større enheter som kunne påta seg nye oppgaver.

Vår ambisjon er å flytte mer makt fra staten og nærmere der folk bor, og da må vi også være villig til å legge til rette for at det er mulig. De nye fylkene Agder, Trøndelag, Vestland og Innlandet er alle blitt sterke og gode representanter for sine regioner, og bør få overført flere oppgaver og mer ansvar. Dessverre har Ap/SP-regjeringens reversering av reformen gjort det vanskeligere å flytte makt nærmere folk. Siden de overtok makten, har ingen vesentlige oppgaver blitt flyttet fra stat til fylke.

Hvorfor er Venstre for sentralisering?

Venstre er ikke for sentralisering. Venstre mener Norge trenger sterke bo- og arbeidsmarkeder og trygge lokalsamfunn over hele landet. Venstre er opptatt av å løfte kreativiteten, skaperkraften og kunnskapen som finnes i distriktene og satse enda mer på grønne næringer. Mange av de grønne næringene ligger nettopp i distriktene og knytter seg til kystfart, jordbruk og skogbruk, i tillegg til nye teknologiske løsninger på en rekke felt.

Venstre flytter statlige arbeidsplasser ut av hovedstadsområdet når vi styrer, fordi det bidrar til maktspredning og flere høykompetanse-arbeidsplasser i hele landet. Det er viktig for å utvikle distriktene og gjøre det mulig å opprettholde bosetning og arbeidsplasser.

Kommune- og regionreformen er en demokratireform som skal sikre større og mer bærekraftige lokalsamfunn. Makt og oppgaver skal flyttes fra stat og region til kommune. I dag er enkelte kommuner for små til å ivareta grunnleggende oppgaver og må allerede i dag samarbeide om saker som for eksempel barnevern gjennom interkommunale selskap. Venstre er opptatt av en sterk kommuneøkonomi slik at alle kan sikres tilgang til gode kommunale tjenester.

(Når det gjelder politireformen, se eget punkt.)

Hvorfor lar Venstre FrP få styre innvandring- og asylpolitikken?

Det er ikke riktig. Under den forrige regjeringen ble det ført en balansert asyl- og innvandringspolitikk, der alle partier måtte gi og ta. Venstre er veldig fornøyd med at vi fikk på plass:

- en ordning for de lengeværende asylbarna der barns beste og tilknytning ble ilagt større vekt. Dette har ført til at mange familier og barn fikk bli i Norge.
- et amnesti for ureturnerbare asylsøkere i 2019
- en økning i antallet kvoteflyktninger Norge tar imot til 3 000. Det var 2000 flere enn under forrige rødgrønne regjering, og 1000 flere enn det Støre-regjeringen foreslo for 2023.

Å ta imot flere kvoteflyktninger er en rettferdig og god måte å hjelpe mennesker på flukt. I tillegg tar Norge imot og behandler søknader om asyl, men de som ikke har grunnlag for opphold skal så langt det er mulig forlate landet. Sånn må det være for at asylsystemet skal fungere for dem det er ment å fungere for. Samtidig mener Venstre at det bør finnes flere lovlige måter å komme til Norge på.

FINANS- OG NÆRINGSPOLITIKK

Hvorfor vil Venstre redusere skatten for de aller rikeste?

Venstre er for å redusere formuesskatten, som har blitt økt i flere runder etter regjeringsskiftet i 2021. Men det er vi fordi formuesskatten er en særskatt på norsk eierskap, og må betales uavhengig av resultat i bedriften. Verdien som skattlegges er svært ofte ikke realisert på skatteleggingstidspunktet, og gjør det både vanskeligere å starte og drive en bedrift. Vi er derimot for å beholde en moderat formuesskatt, likebehandle ulike formuesobjekter og dermed vri skattleggingen fra eierskap av bedrifter til i større grad å skattlegge eiendom og bolig.

Vi vil innføre et nytt trinn i inntektsskatten for dem med høyest inntekt. Slik bidrar de som kan, litt mer til fellesskapet. De ekstra inntektene fra det øverste trinnet skal gå til å redusere skatt på arbeidsinntekt til dem med lav og middels inntekt.

Hvorfor var Venstre med på et forlik om regjeringen om lakseskatt?

Venstre er for prinsippet om grunnrenteskatt, og lønnsomheten i oppdrettsnæringen har vært svært god over tid. Derfor mener vi det er riktig at næringen betaler en litt høyere skattesats for lån av felles ressurser, som fjordene er, når de sitter igjen med en ekstraordinær høy profitt. Ved å inngå et forlik fikk vi gjennomslag for å senke satsen til 25%, innføre en lavere verdsetting av oppdrettskonsesjoner i formuesskatten og en rekke miljøforbedringer. Det er grep som hjelper spesielt de små aktørene i bransjen og bidrar til en bærekraftig omstilling av næringen. Vi mener også store, nye skattegrep bør innføres med

tverrpolitisk enighet for at de skal stå seg over tid og ikke skape usikkerhet for næringen.

Samlede skattetrykket for både næringen og næringslivet som er viktigst, og Venstre er for å senke det samlede skattetrykket både ved å redusere formuesskatten, utbytteskatten og arbeidsgiveravgiften, som alle har blitt økt kraftig siden regjeringsskiftet i 2021. En nøytralt utformet grunnrenteskatt på havbruk gir oss rom til å kutte andre skatter og avgifter som er mer skadelige for hele bredden av næringslivet. Uten Venstre hadde satsen vært langt høyere, fordi regjeringen måtte ha gått til SV eller R for å få flertall. Se også [nettsak](#) og eget flak for mer informasjon.

Kvifor vil ikke Venstre auka fagforeiningsfrådraget?

Venstre er for å opprettholde fagforeiningsfrådraget på 2021-nivå. Me meiner at det ikkje berre er pris som er avgjerande for å auka organisasjonsgraden. Det vart tydeleg under dei raudgrøne, som auka frådraget, medan organisasjonsgraden sank. For Venstre er kunnskap og bevisstgjerung eit godt svar på dei fleste spørsmål. Derfor meiner med blant anna at norske elevar bør lære meir om den norske modellen og trepartssamarbeidet i skulen, og at organisasjonane sjølv har ein jobb å gjera når det kjem til å gjera seg attraktive for nye medlem i eit arbeidsliv som er i endring. Vidare er det viktig å merka seg at Noreg har ei høg og stabil organisasjonsgrad, samanlikna med andre vestlege land. Den har vore på mellom dagens nivå på 49 prosent og 57 prosent i heile etterkrigstida. Derfor er vi for å støtta opp under dei som vel å organisera seg og halda oppe fagforeiningsfrådraget, men ikkje auka det vidare som den raudgrøne regjeringa no gjer.

Hvordan er Venstre sin næringspolitikk bedre enn H/Ap sin?

Venstre er partiet for små og mellomstore bedrifter, og ikke bare de store selskapene. Mange selvstendig næringsdrivende og et mangfold av bedrifter er viktig for maktspredningen i økonomien og samfunnet. For at flere skal kunne skape sin egen arbeidsplass, må kunnskap om entreprenørskap og forretningsdrift være lett tilgjengelig. I tillegg er vi for å

Bare i 2017/2018 sikret Venstre fire nye såkornfond med 300 millioner hver. Vi har sørget for opprettelsen av Nysnø AS og gitt selvstendig arbeidsdrivende rett til mer sykepenges. I 2016 hadde de kun krav på 65 prosent lønn utbetalt ved sykdom. Fra 1. oktober 2019 får de 80 prosent. Dette er bare noen eksempler på arbeidet Venstre har lagt ned i dettede siste årene.

Venstres næringspolitikk er også grønn. Selv om Norge har god økonomi går vi nå inn i en tid med større usikkerhet, mer ustabile inntekter fra petroleumsvirksomheten og lavere investeringsvilje på sokkelen i norsk økonomisk sektor. Hvis vi skal oppfylle målene fra klimaavtalen i Paris, betyr det også lavere etterspørsel etter norsk olje. Vi er med andre ord inne i en stor og

viktig omstillingsperiode. Venstre er ikke redd for å snakke om dette og ønsker å endre skatteordningene for petroleumsnæringen. Vi jobber også for at flere skal omstille seg til klima- og miljøvennlig næring, som for eksempel fornybar energi. Klimafondet Nysnø, som er nevnt over, er et av tiltakene vi har stått bak for å bidra til et grønt skifte for norsk næringspolitikk gjennom en tydelig finansiell satsning på klimavennlige løsninger.

ANDRE VANSKELIGE SPØRSMÅL

Hvorfor gikk Venstre i regjering med Frp, når dere sa noe annet før valget i 2017?

Venstre sa før valget i 2017 at vi ønsket oss en borgerlig regjering med Høyre og KrF, at vi støttet Erna Solberg som statsminister og at det var usannsynlig at vi skulle sitte i regjering med Frp. Valgresultatet gjorde det imidlertid nødvendig å tenke nytt for å få gjennomslag for vår politikk. Forhandlingene med Høyre og Frp i 2018 ga oss store gjennomslag på viktige områder, særlig innen miljø, skole og politikk for å skape nye arbeidsplasser over hele landet. Derfor mente vi det var riktig å ta ansvar for styringen av landet, og dra politikken mest mulig i vår retning.

Erfaringen etter fire år som støtteparti var at Venstre kunne vinne en del seire på den måten. Men samtidig stod den daværende H/Frp-regjeringen fritt til å danne flertall med andre parti, slik som KrF, Ap og Sp, noe de gjorde eksempelvis i forsvarspolitik, innvandringspolitikk og verdipolitikk. Som regjeringsparti er det enklere for Venstre å binde opp flertall, sikre større gjennomslag for vårt program og ikke minst styre politiske prosesser fra start til mål – ikke bare justere på sluttresultatet.

Det er også viktig å huske på at Venstre ikke gikk til valg på noe annet alternativ enn en borgerlig regjering. Alternativet til dette ville nødvendigvis måtte inkludere både Ap, Senterpartiet, SV og Kristelig Folkeparti. Det er vanskelig å se for seg at Venstre i et slikt alternativ skulle fått noen større gjennomslag i hverken skolepolitikken, miljøpolitikken eller innvandringspolitikken. Og på områder der de borgerlige partiene er relativt enige, ville en slik sentrum-venstre-koalisjon fått store problemer – for eksempel innenfor skattepolitikk, modernisering av offentlig sektor, EØS-samarbeidet og næringspolitikken.

Hvorfor ville ikke Venstre i regjering med Ap i stedet?

Venstre har i mange år samarbeidet på borgerlig side nasjonalt, men som et sentrumsparti samarbeider vi med ulike partier i ulike kommuner. Den viktigste årsaken til at vi er på borgerlig side i rikspolitikken, er at vi deler et verdifelleskap med de andre borgerlige partiene. Det handler om at vi vil bygge samfunnet nedenfra, med sterk vekt på enkeltmennesker og sivilsamfunnet, der venstresiden er mer opptatt av statlige og kommunale løsninger som skal være like for alle. Vi mener folk er forskjellige, og at de gode løsningene finnes i et samarbeid mellom

folk, næringsliv, organisasjoner og politikken. Særlig i klima- og miljøpolitikken er det viktig å ha både næringslivet og innbyggerne med på laget for å kutte utslipp, og der får vi til bedre resultater på borgerlig side enn vi ville ha fått med venstresiden.

En regjering med Ap måtte fra 2017 også samarbeidet tett med Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og KrF. Det ville gjort det ytterligere komplisert å bli enige om felles politikk. For eksempel hva gjelder spørsmål om frihandel, EØS, valgfrihet i velferden, reformer av offentlig sektor, naturvern, skattenivå, konkurransepolitikk, regulering av næringslivet etc.

Er en stemme til Venstre en stemme på FRP?